

NADALJUJEJO SE INTENZIVNA POSVETOVANJA Z ZAHODNOEVROPSKIMI VODITELJI

Richard Nixon včeraj v Bonnu danes obišče Berlin in Rim

Sestanek v palači Schaumburg - Ameriški predsednik je govoril v zveznem parlamentu - Zahodnoberlinska »izvenparlamentarna opozicija« napoveduje protiameriške demonstracije

BONN, 26. — Po zaključku skoraj štirideseturnega obiska v britanski prestolnici se je ameriški predsednik Richard Nixon pripeljal danes zjutraj z letalom v Bonn. Na letališču ga je sprejel kancler Kiesinger s katerim so bili številni člani zvezne vlade, med njimi ministri Brandt, Schiller, Strauss in drugi.

V pozdravnem nagovoru je Kiesinger poudaril pomen prijateljstva in sodelovanja med ZRN in ZDA, v kratkem odgovoru pa je ameriški predsednik izrazil svoje občudovanje zaradi ogromnih napredkov, ki jih je Zahodna Nemčija uresničila v zadnjih dveh desetletjih. Nixon je ob tej priložnosti omenil svoj obisk v Nemčiji tik po vojni, ko so bila mesta popolnoma uničena, ter pohvalil delavnost nemškega ljudstva, ki je opravilo »čudež rekonstrukcije«. Nixon je tudi povedal, da je mati njegove žene po rodu Nemkinja, in da je torej tudi on »deležen pozitivnih lastnosti nemškega naroda«.

Po priložnostnih govorih sta se Nixon in Kiesinger odpeljala v Palačo Schaumburg, kjer je sedež zvezne vlade. Okrog poslopja je bila strnjena vrsta političskih agentov na konjih: tudi sami častniki, ki so se morali podvreči strogi dvojni kontroli.

Po kratkem razgovoru na štiri oči sta se Kiesinger in Nixon udeležila razširjene seje, na kateri so razpravljali o NATO, odnosih med ZDA in Evropo ter med Washingtonom in Moskvo, varnosti in obrambi starega kontinenta in evropskega združevanja. Posebna pozornost je bila posvečena problemom razorožitve in pogodbi proti širjenju jedrskega orožja.

Kot že v Bruslju in Londonu je Nixon še enkrat pojasnil namen svojega potovanja, ki je ustvariti pogoje za čim tesnejše sodelovanje z obiskanimi državami. Predsednik je tudi izjavil, da mu je bilo po razgovoru s Kiesingerjem jasno, da obstajajo le majhne razlike v stališčih obeh vlad o najvažnejših problemih mednarodne politike. Še enkrat je poudaril, da ameriška vlada podpira združevanje Evrope, glede obstoječega položaja pa je izrazil mnenje, da se »čestokrat pretirava o težavah v evropski politiki«. Po Nixonovem mnenju ni danes Evropa v krizi: treba se je še naprej potegovati za dosego ciljev, ki so bili zastavljeni.

V zvezi z jutrišnjim obiskom v zahodnem Berlinu je predsednik dejal, da hoče na ta način poudariti solidarnost ZDA do mesta: »noudariti je se, da ne potuje tjakaj s sovražnim stališčem do kogarkoli. Glede odnosov Zahod - Zahod pa je Nixon še enkrat zagotovil, da iščejo ZDA dialog z Moskvo, ki pa bo moral potekati »ob stalnem posvetovanju s zavezniki«.

Tudi Kiesinger se je nato pridružil mnenju, da ne kaže dramatizirati sedanjih težav v evropski politiki ter poudariti, da ostaja o srednjim ciljem politike evropske enotnosti. Kiesinger je omenil še željo po združitvi Nemčije, nato je govoril o berlinskem problemu. V tej zvezi je dejal, da ima ZRN pravico, da izvoli svojega predsednika v Berlinu, kar nikakor ne pomeni sovražnega ali projektorskega dejanja. V zvezi z možnostjo, da bi spremenili kraj volitev za nameno za prepuščanje za zahodni Berlin, je Kiesinger pojasnil, da je zvezna vlada pripravljena, da bistveno pripomore k pomiritvi, če ji bo druga stran zagotovila doseganje stvarnega rezultata.

Po sestanku v Palači Schaumburg je Nixon odšel v bližnje vilo Hamerschmidt, kjer je rezidenca predsednika republike Lübkeja. Tu je bilo slavnostno kosilo, po katerem se je ameriški predsednik nepričakovano udeležil seje Bundestaga. Obisk v nemškem parlamentu ni bil v programu, vendar je ameriški predsednik izrazil željo, da se sestanek z zahodnoberlinskimi poslanci. V parlamentu, kjer je bila razprava o agrarnih problemih, je imel Nixon kratek govor.

Nemško - ameriška posvetovanja so se nadaljevala tudi popoldne, medtem ko sta zunanja ministra ZDA in ZRN, Rogers in Brandt, imela ločen sestanek, na katerem sta govorila predvsem o pogodbi proti širjenju jedrskega orožja in o stališču obeh vlad do NATO v pričakovanju konference organizacije, ki bo 10. aprila v Washingtonu.

Ameriško - zahodnoberlinski razgovori so se zaključili z »delovnim kosilom« v Palači Schaumburg. Na sedeži ameriškega veleposlanstva v Bad Godesbergu pa se je Nixon sestel s skupino dvajsetih nemških osebnosti, s katerimi je razpravljaj predvsem o problemih mladine, o gospodarskih in družbenih vprašanjih ter o odnosih med Zahodom in Zahodom.

Jutri zjutraj bo ameriški predsednik obiskal zahodni Berlin, popoldne pa bo v Rimu, kjer se bo sestel s predstavnikoma italijanske vlade. Kot je znano, bo Nixon po dnevi še enkrat prišel v Rim, da bo v Vatikanu sprejel papeža Pavel VI.

Zahodnoberlinska »izvenparlamentarna opozicija« je sporočila, da se kljub politični prepovedi ne bo odrekala protiameriškimi demonstracijami ob priložnosti Nixonovega obiska. Napovedana je bila masovna manifestacija pred gradom v Charlottenburgu, kjer se bo ameriški predsednik srečal z zahodnoberlinskimi znanjci. Nekaj tisoč študentov tehnične šole je sklenilo, da se masovno zberejo na Kurfürstendammu in na Breitscheidplatz, koder bi moral peljati predsedniški sprevod. Voditelj berlinske »komune« Kunzelmann pa je pozval mladino, naj »zares nekaj ukrene proti Nixonu«, in naj se ne omeji samo na »epovorko z letaki in protinimskimi zbori«.

LONDON, 26. — Vodstvo britanske televizijske družbe BBC je danes izrazilo svoje občudovanje zaradi »nepriemernih in nesrečnih« opazk, ki jih je izrekel televizijski poročevalec David Dimbleby med direktnim prenosom Nixonovega obiska v Londonu.

V zvezi s tajnimi razgovori med Nixonom in Wilsonom je poročevalec omenil »nizko raven neinformiranja«.

V POSLANSKI ZBORNICI

Pričetek glasovanja glede preiskovalne komisije o SIFAR

Poročilo predsednika Alfa-Romeo o perspektivah avtomobilske industrije - Napovedane stavke uslužbencev CRI in bolnišnic

RIM, 26. — V poslanski zbornici se je razprava o ustanovitvi preiskovalne komisije o SIFAR premaknila tako daleč, da je zbornica začela obravnavati posamezne člene. Danes je bil na vrsti prvi člen in je zbornica z izjemo glasov skrajne desnice zavrnila glasovanje o zaupnici poročevalec, ki so ga predložili monarhisti.

Pred tem pa je govoril minister za obrambo Gui, ki je skušal zagovarjati prejšnjo vladno, odnosa boje krščanske demokracije, ki se je odločilo otepla ustanovitve take komisije. Minister je tudi zagovarjal ozke okvire komisije, ki jo bodo ustanovili na osnovi predloga vladnih strank. Pristal je na možnost, da se nekoliko razširi komisija z večjim številom članov, nikakor pa ne na omejitve glede državnih tajnosti, ki ostanejo v pristojnosti vlade.

V palači Chigi so se danes ponovno sestali nekateri ministri, tajniki vladnih strank ter odgovorni za solstvo vladnih strank, ki so nadaljevali z izdelavo vladnega zakonskega predloga o reformi solstva. Minister Sullo je bil po sestanku ponovno optimistično razpoložen in je povedal, da gre do stvari naglo naprej.

V komisiji za industrijo poslanske zbornice je poročal predsednik podjetja Alfa-Romeo Luraghi o razvoju tega podjetja in o perspektivah avtomobilske industrije na splošno. Gre za posvetovanje te komisije, kateri je že poročal predsednik FIAT Agnelli. Luraghi je povedal, da je podjetje proizvedlo 1950. leta 325 avtomobilov, lani pa 98.000.

V PRAGI »ČLOVEŠKA BAKLA ŠT. 2«

Potrjen tragičen samomor Jana Zajica

Lakonična uradna poročila - Ni bilo objavljeno Zajicevo poslovilno pismo

PRAGA, 26. — Današnji dnevniki zelo na kratko poročajo o samomoru študenta srednje industrijske šole Jana Zajica, ki se je včeraj sezgal na Trgu Venceslava v središču Prage na obletnico prevzema oblasti s strani KPC. Listi se omejujejo na objavo lakoničnega obvestila tiskovne agencije in to vest objavljajo na notranjih straneh očitno v skrbi, da se ne bi razburjenje ozračje še bolj segrelo.

Podobno stališče so zavzeli tudi študentje in je predsednik zveze češkoslovaških študentov sporočil, da danes ne bodo objavili vsebine pisma, ki ga je Zajic pustil po tragičnem samomoru.

Ni nobenih dvomov, da gre za drugi resnično politični samomor, da je Zajic dejansko »človeška bakla št. 2«. Zajic je mlad študent in je menda imel že težave s sovjetskimi častniki, s katerimi je pred dnevi diskutiral, pa se je slabo končalo s pretopim in z zapornim, kar naj bi se najbrž odločil za tragično gesto. Poleg njega je teže opečen tudi neki policist, ki mu je skušal pomagati. Zajic se je namreč začel v prelohu v bližini trga, ki je stalno zastražen zaradi bojarni oblasti, da pri-

formiranja», poleg tega pa je pripomnil, da je ameriški predsednik »iskal na vsak način pritegniti pozornost nasen. In še zadnja opazka: »Bodisi Wilson kot predsednik razpolaga z dragimi tiskovnimi uradi, katerih naloga je prikriti resnico«.

60 mrtvih v Biafri pod nigerijskimi bombami

Skoraj vse žrtve so ženske in otroci

UMUAHIA, 26. — Šestdeset oseb, med katerimi je sedemdeset žensk in otrok, je umrlo, ko je neko nigerijsko letalo bombardiralo biafrsko vas Ozo-Abam, nedaleč od ceste, ki povezuje mesti Benin in Umuahia. Drugih sto oseb je bilo ranjenih.

O tragičnem dogodku je poročal irski katoliški duhovnik, ki je prišel v mesto kakih dvajset minut po bombardiranju. Povedal je, da je letalo izstrelilo štiri bombe na vaski trg, kjer je bil sejem. Bliznja cerkev in bolnišnica sta bili poškodovani.

JUGOSLOVANSKA DELEGACIJA V RIMU

Zasedanje mešanega odbora za sodelovanje Italija-SFRJ

Mešani odbor bo danes začel delo

(Od našega dopisnika)

BEograd, 26. — Danes je odpotovala iz Beograda v Rim na četrti zasedanje mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje jugoslovanska delegacija pod vodstvom člana zveznega izvršnega sveta Toma Granfina. Na četrtim zasedanju mešanega odbora v Rimu bodo predvsem razpravljali o jubilejnih 92 milijonov dolarjev. Jugoslovansko delegacijo so na letališču Fluminci pozdravili italijanski ministri za zunanjo trgovino Colombo in drugi visoki funkcionarji ministrstva za zunanjo trgovino in ministrstva za industrijo.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

Popoldne sta se v palači italijanskega ministrstva za industrijo sestali delovni skupini obeh delegacij pod vodstvom namestnikov vodje Borisa Študerla in Eugenia Carbonija in pripravili vse potrebne za začetek dela mešanega odbora, ki bo jutri pričel z delom. S posebnim letalom je danes prišel v Beograd podpredsednik vladnega ministrstva za zunanjo trgovino in industrijo inž. Václav Valeš.

TRDITVE AMERIŠKEGA LISTA

Posvetovanja o Srednjem vzhodu med Washingtonom in Moskvo?

Sirski protest v varnostnem svetu - U Tantov odgovor Ebanu - V Kairu se bojijo vsak hip izraelskega napada

WASHINGTON, 26. — »Washington Post« piše, da so se ZDA in Sovjetska zveza sporazumeli o začetku medsebojnih razgovorov v Washingtonu za rešitev krize na Srednjem vzhodu. List dodaja, da je Nixon privolil v začetek razgovorov in je o tem obvestil predsednika britanske vlade Wilsona, ki se s tem tudi strinja.

Kakor trdi omenjeni list, je Nixon izjavil, da »če bodo predvideni dvostranski razgovori plodni, bo začel pogajanja s Sovjetsko zvezo tudi o drugih vprašanjih, kakor npr. o nadzorovanju oborožitve. Listi trdi, da se bodo ti sirski razgovori začeli v prihodnjih šestih mesecih.

Kakor poročajo iz New Yorka, je sirski delegacija v OZN predložila danes protest, ki opozarja varnostni svet na »barbarsko obnašanje« in na »popolno preziranje najosnovnejših človeških pravic«, ki so jih pokazali Izraelci med letalskimi napadi v Siriji.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

Izraelci zunanji minister Eban je poslal glavnemu tajniku OZN pisno, v katerem pravi med drugim: »Edini način za konec terorističnih dejanj bi bil nadaljevanje pot mirne ureditve vprašanj, ki so razlog za spor v Srednjem vzhodu.

PO DALJŠEM BOLEHANJU

Levi Eškol umrl za srčno kapjo

Pogreb bo jutri v Jeruzalemu - General Allon imenovan za njegovega naslednika

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Socialistične države bojkotirajo komisijo za napredek pri OZN

NEW YORK, 26. — Sovjetska zveza, Bolgarija, Bjelorusija, Poljska in Rumunija, katerim so se pridružile še Alžirija, ZAR, Sudan in Tanzanija, so bojkotirale otvoritev zasedanja pripravljalne komisije drugega desetletja OZN za napredek, ki je bilo danes v New Yorku. Kot je znano, so socialistične države že napovedale, da se ne bodo udeležile današnjega seje iz protesta proti prisotnosti, med članicami komisije. Zvezne republike Nemčije, Afriške države so se odločile za bojkot iz solidarnosti do socialističnih držav.

Za predsednika komisije, katere zasedanje je bilo odloženo na prihodnji ponedeljek, je bil imenovan Tunizijski Ahmed Chorou.

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opomogel. Nedavno pa je dobil influenco in njegovo stanje se je poslabšalo. Člani vlade so soglasno imenovali za novega predsednika vlade

Jeruzalem, 26. — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je danes ob 18.15 umrl v svojem stanovanju v Jeruzalemu. Zadeval ga je srčna kap. Pogreb bo 28. februarja zjutraj v Jeruzalemu. Eškol je bil že nekaj tednov v postelji. Že 3. februarja je dobil srčni napad in zleto se je, da si je potem opom

Divaška jama kmalu zaprta

Planote okrog Divače pokrivajo obilo zanimivega in čudovitega podzemnega sveta

Megleno, dolgočasno jutro je bilo nad mestom, ko so jamarji kluba Ljubljana pripravili orjaški buick na pot. Avto je pred dvaindvajsetimi leti ugledal luč sveta nekje v Ameriki in njegova počestniška kariera ga je pripeljala na evropsko ceno. Nazadnje enemu od jamarjev v posest. Kljub visoki starosti pa je tritonska »drvarnica«
brezhibna in v primerjavi z današnjimi avtomobili pravi potujoči salon, ki lahko sprejme osem ljudi z vso njihovo prtljago.

Namen dvodnevne ekspedicije je bil spustiti se na dno Kčne jame, ki z globino nekaj nad 300 metrov spada med najgloblje slovenske brezne. Vzvodno brezo, ki se začne na dnu obsežne vrtnice je globoko 200 metrov, nadaljevanje pa so rovi, ki se posevno spuščajo v osrčje zemlje. Že v Ljubljani so jamarji ugotovili, da jih bo za to »gigantsko«
brezo premalo, na pot so šli pa vseeno. Saj je v okolici Divače še mnogo manjših, bolj pomenljivih jam, ki ne zahtevajo takih naporov.

Primereno za letišče krožnike

Prvi letišče se seveda velja vohodu v Kačno jamo, ki se odpira v bližini okolice Divače. Človeka, ko se ozre navzdol po pobočju, ki izginja v črni temi, malo stisne pri srcu. Še tesnejši je občutek, če ve, da tema skriva dvesto metrov moriške globine. Preko vhoda se pno žice daljnovidna in Matjaž, ki ga je pusta kraška pokrajina očarala je dejal, da je tu idealen prostor za pristajanje letišča krožnikov.

Seveda Kačna jama ni več de- viška. Ljudje venomer nekaj išče- jo, pa jih je zanimala tudi ja- ma. Verjetno so dolgo hodili okrog vhoda kot mačka okrog vreke ka- še, lasje so jim vstajali pokonci, saj bi bila jama lahko vhod v sam peklo. Morda je včasih koga tudi zmanjkalo, zgodilo se je, da je padel sam ali pa mu je kdo pomagal. Nazadnje je rudo- vnost premagala strah. Ob ste- ni brezna so raziskovalci v prejš- nem stoletju zgradili leseno le- stev, seveda sestavljeno iz mno- gih kosov, ki so bili pritrjeni k stenam s klini ali pa naslonjeni na skromne polke. Tisti, ki so to gradili, in, ki so se spustili na dno so bili koražni fantje, kakrš- ni jih je danes malo.

Nazadnje so bili na dnu razisko- valci inštituta za raziskovanje kra- sa iz Postojne. Seveda so bili mnogo bolj opremljeni, kot nji- hovi predhodniki, saj so potovali v globino s pomočjo svetla. Na dnu so našli na pol razpadlo truplo ne- kega okoličana, ki so ga pogrešali že nekaj let.

V brezno smo zvalili nekaj skal in dolgo časa poslušali, kako so obnele v globino zemlje. A udarca na dno nismo slišali, morda zara- di stožca listja in strohnih debel na dnu, najverjetneje pa zaradi globine. Za primerjavo: trije ljub- ljanski nebotočniki, ki bi jih po- stavili drug na drugega, bi popol- noma izginiti.

Če se izgubim, še radio ne pomaga

Nedaleč proč se odpira ogromna globel, na mnogih krajih padajo do njenega dna prepadne stene. Ne- dvomno je bil tu v davnini orjaški podzemni prostor Strop, ki ni pre- nesel njegove razsežnosti, se je zru- šil. Tako je nastala kotlina s pre- merom približno pol kilometra, na katere dnu raste gozd in bujna pod- rast.

Ustavili smo se na robu. Tu je več razpok in skalovju od teh ena, ki ji pravijo Globočina. Jama ni nič posebnega, ne po globeli ne po kapnikih, vendar se je večina ja- marjev strpala navzdol. Morda pa je le kje kakšno nadaljevanje. Zu- naj smo ostali le trije, ki smo skle- nili preizkusiti nove »walkie-talkies«
aparate. Primož se je šel z enim od njih potepati po gmaglini, z Matja- žem pa sva se udobno namestila pred vhodom z drugim aparatom.

V gozdu ledenih kapnikov

Kasneje smo ugotovili, da se ladje, ki so zasidrane pred kopr- skim pristaniščem, med seboj po- govarjajo na isti valovni dolžini. Ker imajo močne oddajnike, smo jih lahko slišali tudi mi na celini, oni pa nas seveda ne.

Pa se je zgodilo, da se Primož na vse pozive ni več oglašil. Po polurnem molku se je iz slušalke oglašil slaboten Primožev glas: »Menda sem se izgubil.« Pa se je res in iz gmagline ja prišel šele ob mraku.

Spustili smo se na dno kotline. Po nedostopnih robovih je ležalo nekaj prevrženih dreves, z dna kamor je speljal slaboten kolovoz. Jamarji so se spuščali po vrvi, ki jih speljejo kmetje za drva. Prav na nižjem delu pod previsno, sto metrov visoko steno, se je odpiral mračen vhod. Trideset metrov je meril v premeru in dobrih deset je bil visok. Izginili smo pod obokom, pod katerim se je spuščalo skalnato pobočje strmo navzdol. Zaradi ve- likega vhoda je bilo svetlo in so bi- le svetilke nepotrebne. Očutili smo znaten mraz, saj smo se bližali najnižjemu delu. Ker je kotlina s svojim najnižjim delom jame brez močnejšega zračenja, v njej zasta- ja mrazel zrak, ki j težji od tople- ga. Jame v takih okoliščinah mno- gokrat imenujejo ledenice, saj se v njih obdrži led preko vsega polet- ja. Skozi ozko luknjo smo prišli v podzemno dvorano, v pravo te- mo podzemlja. Premeni svetlo, so tipali po skalnih stenah, dokler se niso ustavili na pobočju, kjer je rasto nekaj desetih kapnikov. Tu kamor skoraj nikoli ne zaide člo- vek, grad narava, gradi popolno- ma po svoji volji. V tišini si lah- ko prisluhnili vodnim kapljicam, pa- dajočim v stropa, ki so potem pri- mizgavale na ledeno podlago.

Jama je imela le en prostor, to dvorano, kjer so rasi ledeni kap- niki. Prostor je bilo treba še iz- meriti, da bo dobil svoje mesto v arhivu, kjer so zbrani podatki o vseh raziskanih jamah Slovenije. Nekaj potoev metra sem ter tja, nekaj vizur s kompasom in nako- nomerom pa je bila vsa jama stla- čena v nekaj številkah v Matjaževi

beležnici. S temi podatki bo nekdo sedel za mizo, narisal načrt in na- pisal zapisnik.

Vhod v Divaško jamo se zapira

Nočilo se je že, vendar je jamar iz Divače predlagal, naj si ogleda- mo še Divaško jamo, kjer sicer ne bomo odkrili nič novega, zato pa bomo do siteda napasli oči.

Buick smo zaparkirali na jasci ob asfaltirani cesti, mi pa smo se napotili po zarasli poti med grmov- jem navzdol. Že zabrisani sledovi so pričali, da je bila jama nekoč dobro obiskana, da pa že kako de- setletje sameva pozabljena tu sre- di kraške gmagline. Vhod je približno deset metrov globoko in nekoliko širše brezence. Stene so obzidane, vidi se tudi še široka pot, ki se je ob stenah v spirali zvijala do dna. Pa se je odtrgal zemeljski plaz, vzletel seboj pot in obeležal na dnu.

Skale in prst so skoraj do vrha zatrpale vhod v vodoravne dele ja- me, tako, da je treba leči na tre- buh in se skozi spranjo potisniti navzdol. Ko se bo privadilo še nekaj skal, bo Divaška jama obstajala le še v arhivu, saj ne bo imela več vhoda. In kaj smo videli v notra- nosti? Poti, ki so prav dobro ohran- jene, zavarovane so celo z ogra- jami, so nas povedle globoko na- vzdol, med gozdovi kapnikov, ki so res nekaj edinstvenega. Pozornost zasluži odlomljen kapnik, pravi or- jak, s kakršnimi se ne ponaša niti Postojnska jama. Ta ogromna kla- da ima nekaj metrov premera in človeka naravnost osupne.

Nadalje se pot zvija po pobočjih v globino, slabotne acetilenske sve- tilke so uam odkrile panoramo več metrov visokih stalagmitov, ki ra- sejo drug poleg drugega. Na želez- ni ograji smo opazili majhno kepi- ko, netopirja, ki je prezimoval. Ni se zmenil za obisk, spal je naprej, obesen za noge z glavo navzdol. Saj ga nihče ne moti, že dolgo vr- sto let zahajajo v jamo le še ja- marji.

V jami smo bili dobro uro in pol, toliko potrebuje obiskovalec, da si ogleda glavne lepote, nato pa smo se spet vračali, ne na beli dan, ampak pod zvezdno nebo. »Res škoda take jame,«
je dejal nekdo iz teme. Da, res je škoda, toliko bolj, ker objekt z urejenimi potmi poča- si propada.

(Iz ljubljanskega »Delas«)



Sredi ledenih kapnikov

«COUNT DAWN» SO ZAČASNO PREKINILI ZA OSEM UR

V petek iz Cape Kennedyja izstrelitev Saturna z «Apolloom 9» in Luninim trajektom

To bo najbolj zapletena in nevarna naloga, ki so jo Američani doslej izvedli v vesolju

Kozmonavti zboleli: odložena izstrelitev?

CAPE KENNEDY, 26. — Priprave za polet »Apolla 9«, kateremu so poverili najbolj zapleteno in tudi najbolj nevarno mislijo v vesolju, potekajo redno brez zastojev. Ker nimajo nobenega elementa, ki bi jim prekržal račune, so izvedenci že včeraj zvečer namenili za osem ur ustavili povratno štetje za iz- strelitev orjaške rakete »Saturn 5«, ki bo v petek zjutraj ponesla v ze- meljski tir kozmonavte Jamesa McDivitta, Davida Scotta in Ru- sella Schweickarta, ki bodo med de- sednevnim potovanjem preverili na- prave in napravili številne poskuse. Prekinitev štetja je osebe, ki je zaposleno okoli ogromne rakete, iz- rabilo za počitek, medtem ko so kozmonavti nadaljevali s pripravami s »simulatorji«
poleta.

Poveljnik poleta »Apolla 9« James McDivitt je izjavil, da ni popolno- ma prepričan o popolnem uspehu poskusa. Z druge strani, je takoj pripomnil McDivitt, je cilj poleta v dejstvu, da je treba odkriti ne- dostatke v »elemu«, to je Luninim trajektu, ki ga bodo prvič preizku- sili v vesolju. Poveljnik posadke je izrazil mnenje, da ima ta trajekt, prav zaradi ekonomije v težji, v primeru, da bi se kaj zataknilo, premalo reševalnih naprav. Ker ni predviden njen povratek v zemeljsko območje je kabina, ki bi morala pripeljati prve Američane na Luno, obdana samo s tanko aluminijasto plastjo.

Eden najbolj dramatičnih trenu- kov bo med drugo poletitvijo »Apol- la 9«, v kateri bo tedaj samo Da- vid Scott, in Luninim trajektom, v katerem bosta McDivitt in Schweickart, kamor se bosta morala pre- seliti med prvimi »rendez-vous«. Če bi se spopojte ponesrečila, zaradi česar McDivitt in Schweickart ne bi mogla preiti v Apollo, bi so koz- monavta ne mogla več vrniti na Zemljo, ker je Lunin trajekt zgra- jen le za operacije v vesolju.

Danes se je zvedelo, da so ZDA povabile na petkovo izstrelitev »Apolla 9« s Cape Kennedy predstavi- niki 90 držav, med katerimi je tu- di Sovjetska zveza.

Včeraj sta Neil Armstrong in Ed- win »Buzz«
Aldrin, ki sta določena, da bosta v drugi polovici julija stopila na Luno, nadaljevala s pripra- vami v texaški puščavi. Tu sta zbirala geološke primerke, s čimer jima hočejo osvežiti spomin na geo- loško formacijo Lune in jima po- magati pri izbiri različnih vzorcev.

NASA je danes javila, da so vsi trije kozmonavti, ki bi morali od- petka dalje preizkusiti Lunin tra- jekt, zboleli: imajo zamašen nos in grlo jih precej boli. Vsem trem so predpisali posebna zdravila. Če se jim zdravstveno stanje ne bo izboljšalo, ni izključeno, da bodo morali za en ali več dnevov odlo- žiti izstrelitev Saturna z Apolloom 9.

CAPE KENNEDY, 26. — NASA je danes izstrelila z raketo »Thor- Delta«
vremensolovni satelit »Essa 9«. Satelit bo v 24 urah slikal oblake, ki obdajajo Zemljo.

MOSKVA, 26. — Agencija Tass je javila, da je Sovjetska zveza izstrelila 267. umetni satelit vrste Kozmos.

PARIZ, 26. — »Dober dan gospod- je, hotel bi govoriti z direktorjem.«
je rekel lepo obleden moč uradni- kom bančne podružnice v pariškem

predmestju, ki jih je nato s pomoč- jo dveh padšev brez vsakršne težave oropal 100.000 frankov v go- tovini. Prav tedaj je direktor za- pušal pisarno, toda možakar mu je hladnokrvno naperil samokres in ga zelo vpludno povabil naj se ne premakne. Padšaja sta tedaj sko- čila čez pregrado in pobrala denar, s katerim so se vsi trije oddaljili.

ZARADI POPLAV IN USADOV V Kaliforniji precej žrtev in tudi škode

LOS ANGELES, 26. — Zaradi po- plav, kakršnih ne pomnijo že 100 let, ki so zajele severno Kalfornijo, je umrlo najmanj 15 ljudi. Na področju vzhodno od Los An- gelesa je prejšnjo noč umrlo 12 oseb. V vasi Mount Baldy je 50- letni mož umrl zaradi srčne kapi, potem ko je zemeljski usad uničil dvonadstropno hišo in pokopal pod ruševinami tri od njegovih petih

sinov. Osem oseb še pogrešajo, ka- kih dvajset pa je ranjenih. Oblasti so izselle približno 5000 prebivalcev poplavljenega mesteca San Paulo, kjer je voda dosegla že višino 60 cm.

UBIL JE ZENO Bivši policaj obsojen na smrt v plinski celici

LOS ANGELES, 26. — Bivši po- licijski agent Perveler bo moral umreti v plinski celici. Tako je od- ločilo sodišče zaradi obtožbe, da je ubil Zeno, s katero se je poro- čil nekaj tednov prej in moža obo- je ljubice zato, da bi prišel do zavarovalnine. Njegovo 27-letno lu- bico Christina Cromwell je sodni ječo sedem let in petih zenskih o- sodil za umor moža na dosmrtno ječo. Po odkritju smrti druge žene 22-letne Cheryl, ki so jo aprila la- ni našli ustreljeno v svojem avtu, ruševinami tri od njegovih petih

V GENOVI PREJŠNJI PETEK

Obsojeni ropar ušel karabinjerskemu spremstvu

Zbežal je iz protesta proti povečani kazni

GENOVA, 26. — Prejšnji petek je 49-letni Primo Ricci ušel s sodne palače karabinjerskemu spremstvu. Beg je pripravil, da bi protestiral proti neupravičenemu zvišanju kaz- ni. Možakarja so obsojili med prv- im procesom zaradi ropa in po- škodb na 4 in pol leta zapora, med prizivom pa so mu kazen zvišali na pet let. Ricci je namreč s poma- gačem ranil vrtnarja neke vile, v katero sta vstopila in se vrnila s kaj pičilim plenom: eno srebrno zlico in majhno uro.

Obsojenec je zahteval ojaševalne okoliščnosti zaradi slabega zdravja, s katerim je skušal doseči zmanjša- nje kazni. Toda sodišče mu teh ni priznalo. Že med prizivno razpravo je Ricci padel v nezavest (morda je nalašč storil), zaradi česar so mu karabinjerji sneli lisice z rok. Teh mu niso nadehli niti ko so ga spremili iz sodne dvorane proti za- poru. Ricci je položaj izkoristil in zbežal karabinjerjema ter izginil med množico na ulici.

Včeraj pa se je mož oglašil s pismom genovskemu časopisu »Il Lavoro Nuovo«. V pismu pravi Ricci, da ne drži opis kronista dnevnika »Il Secolo XIX«
njegove- ga bega. Kronist je namreč napi- sal, da je Ricci ukradel motorno kolo in se odpeljal neznanokam. Ricci pa trdi, da si je izposodil v neki gostilni, katero tudi navaja, 1000 lir, s katerimi je plačal taksi. Ni imel namena bežati, vendar ga je povečana kazen tako razburila, da je sklenil zaradi »kontestacije obsodbe«
utiti.

Na koncu je Ricci, ki ga policijske in karabinjerske sile že šest dni zamašale, zaprosil urednike lista naj o zadevi obvestijo ured- ništvo časopisa »Il Secolo XIX«, ki

PRITOŽBE ZARADI POKOPA GANGSTERJA

Pokojni Vito Genovese je bil veren katoličan

Zato so ga pokopali z verskimi obredi

NEW YORK, 26. — Svojci oseb, ki ležijo na pokopališču sv. Ivana v Queensu, so protestirali na žup- nišču zaradi pokopa bivšega vodje gangsterske organizacije »Cosa no- stra«
Vita Genoveseja, ki je pred dnevi podlegel v zvezni jetnišnici srčni kapi.

Pokop gangsterja v družinski grobnici je sprožil val protestov, ki so jih naslovili na vodjo žup- nišča msgr. Jamesa Kinga, na du- hovnika, ki odgovarja za pokopa- lišče Georgeja Mooneya in na tr- govca z nagrobnimi spomeniki To- nya Knoegena, ki je član državne direkcije za pokopališča. Vsi trije so dobili številna pisma z zahtevu, da odklopijo truplo Genoveseja, o katerem so sumili, da ima na vesti smrt najmanj ducat oseb. Vse osebe se zgražajo, da so Ge- noveseja pokopali v blagoslovljeni zemlji s cerkvenim obredom. Toda osebami, ki so protestirale, je du- hovnik Mooney odgovoril, da cer- kev nudi svojo milost vsem brez razlike. Poleg tega je gangster spre- jel pred smrtjo v jetnišnici vse zakramente in poslednje olje, zara- di česar so ga lahko pokopali v bla- goslovljeni zemlji. Genovese, čeprav se je omadeževal s številnimi zlo- čini, je bil zelo veren in dober žup- ljan.

Kaže, da pokopališče v Queensu ugaja vsem bivšim voditeljem »Co-

sa nostra«. Poleg Genoveseja sta tu pokopana dva druga znana gang- sterja in sicer Charles »Lucky«
Lur- ciano in Joe Profaci.

Kot Genovese je bil tudi Profaci goreč vernik. Govorijo, da je pred desetimi leti tat ukradel v župniji, kamor je zahajal gangster, dva dragocena svečnika, ki ju je bla- goslovil sam papež. O zadevi so ob- vestili Profacija, ki je tata opozo- ril, da ima štete dneve, če ne bo vrnil svečnikov. V nekaj dneh je župnik dobil v priporočnem zavo- ju po pošti ukradeni dragocenosti.

V SRCU MANHATTANA

Zaradi požara v stavbi 9 mrtvih in 10 ranjenih

NEW YORK, 26. — Nenaden po- žar je izbruhnil v uradnih prostori- h palače na Peti aveniji v srcu Manhattanu, pri katerem je izgu- bilo življenje 9 oseb, vsaj 10 pa je bilo huje ali lažje ranjenih. Požar je uničil tretje in četrto nadstrop- je stavbe in je nastal zaradi izredno vnetljivega kleja, ki je bil v dveh posodah. Uradniki so se hoteli iz- ogniti plamenom in se rešiti z dvigalom, s čimer so, zaradi straha, ki je zapihal skozi odprtine, še bolj zanetili požar. Nepričakovano se je dvigalo, v katerem je bilo nekaj 15 ljudi, ustavilo. Sedem od teh so našli mrtve. Na sredo so gasilci s pomočjo lestev pršli na pomoč in rešili precej teroriziranih ljudi. Medtem ko so gasilci s vsemi brizgalami napadali plame- ne, so v bližini uredili prostor za prvo pomoč. Napol zadušenim ose- bam so bolničarji stavljali v usta plastične cevi in jim dovajali kisik, s čimer so jih precej rešili.

Ladje za prevoz splavov

Plovna družba »Lykes Lines«
iz New Orleansa je naročila tri poseb- ne ladje, ki bodo blago prevažale kar na drugih plovih objektih, na splavih. Splave bodo natovarjali na morskega pristanišča in tu vkrcali cele na ladjo. V pristanišču, kjer bo ladja nato pristala, bodo splave raztovarili in jih nato po rekah po- novno povlekli do končnega cilja. Iz velikih pristanišč severne Evro- pe, ki so po rečnih poteh poveza- ne z zelo razvitimi industrijskim za- ledjem, bo mogoče poslati blago brez vmesnih raztovarjanj in nakla- danj direktno v industrijska sredi- šča ZDA, ki imajo rečne zveze z morjem. Vsa prekladanja blaga se bodo na tak način skčila in prevo- bo veliko cenejši.

Vsaka ladja bo dolga 276 m, širo- ka pa 32. Na krmi bo imela ladja posebne naprave za sprejem spla- vov. Splave bodo lahko tudi dvig- nili s posebnimi dvigali z zmogljivi- vostjo 2000 ton in jih nato pomak- nili naprej. Na vsaki ladji bo za- stora za skupno 38 splavov ali za skoraj 18.000 ton kurnega tovora. V posebnih rezervuarjih bo ladja prevažala lahko tudi 15 tisoč ton tekočin, namesto splavov pa bo lah- ko sprejela 1800 velikih kontajer-jev in posamezne kose za velike in- dustrijske obrate praktično brez o- mejitve teže.

Poleg ladij bodo zgradili tudi 260, 30 m dolge in 11 m široke spla- ce, s katerimi si bo družba Lykes organizirala mrežo prevozov med velikimi prometnimi središči iz no- tranosti Evrope in ZDA.

Po računih tehnikov sklepajo, da bo samo za natovarjanje in razto- varjanje v dveh ameriških in 5 ev- ropških pristaniščih ladja izgubila samo 3 dni. Izredno kratek čas, ka- terega bo ladja izgubila v kar 7 pristaniščih (plovba med njimi je seveda izključena), bo pomenil prava- ro revolucijo in v tem je prava ko- rist novih ladij. Vse tri ladje bodo zgradili v ZDA. Redno bi morale začeti pluti leta 1971. Hitrost bo znašala 20 morskih milj na uro. Vsaka ladja bo veljala približno 20 milijard lir.

PODVODNO VARJENJE V PULJSKEM »ULJANIKU«

Veliko naročil in dela v ladjedelnih SFRJ

Indija in Sovjetska zveza najboljša odjemalca

Z nedavnimi pogodbami ima lad- jedelnica »3. maj«
na Reki zagoto- vljeno delo za skoraj celo leto 1971. Zadnje pogodbe so bile sklenjene za gradnjo 3 manjših tankerjev za brazilsko družbo »Petroloero Brasile- ro«, 3 ladje za suhe razsute tovore in za prevoz kontajnerjev za norve- ško družbo »Wilhelm Wilhelmsen«
in za 3 ladje za razsute tovore na tri različne britanske družbe.

Tri ladje za Brazilijo bodo služile za drobnejši obalni promet. Vsaka bo imela 14.000 BRT, dolžino 142 m, do sirino 22,8 m in visino 10 m do glavne palube. Motorje za ladje bo- do zgradili v tovarni motorjev lad- jedelnice po licenci Sulzer. Pri pol- ni obremenitvi bodo ladje dosegle 14 morskih milj na uro. Ladjedelni- ca jih bo morala izročiti naročniku do konca prihodnjega leta. Pogonski aparat kot tudi naprave za pol- njenje in praznjenje bodo popolno- ma avtomatizirane.

Tudi za tri ladje za Norveško bo- do motorje »Sulzer«
zgradili v lad- jedelnici sami. Motorji bodo imeli 14.000 konjskih moči in bodo 33.000- tonskim ladjam pri polni obreme- nitvi omogočali brzino 15,5 morske

milje na uro. Ladje bodo namenje- ne suhim razsutim tovarom, pre- urili pa jih bodo lahko tudi za prevoz kontajnerjev. Prvi dve ladji bosta morali biti pripravljene do konca leta 1970, zadnja pa v prvi polovici l. 1971.

Dve ladji za Veliko Britanijo bo- sta morali biti zgrajeni v letu 1970, tretja pa v teku septembra 1971. Ladje bodo dolge 196 m, široke pa 23 m. Pogonjalji jih bodo motorji »Sulzer-3. maj«, dolžino 142 m, ki bodo omogočali brzino 15,4 mor- ske milje na uro.

Za letos si je ladjedelnica »3. maj«
prevzela gradnjo 14 ladij s skupno 220 tisoč BRT. vse za tuje plovne družbe. Iz prejšnjih pogodb je raz- vidno, da ima ladjedelnica naroče- nih 23 ladij s skupno 466.000 BRT in 21 pogonskih aparatov. V zad- nih mesecih so na Reki splavili 10.800 tonsko ladjo »Cassiopea«, prvo v seriji 4 ladij za nako panamsko družbo in 41.000-tonsko ladjo »Na- landas«, zadnjo iz serije treh ladij za indijsko državno plovno družbo. Obe ladji sta specializirani za pre- voz suhih tovarov. Naročnikom so

v istem času izročili dve ladji: 40.000-tonsko »Sancho«
za indijsko družbo in 14.000-tonsko »Suleman«
za Sovjetsko zvezo. Sled- nja je 5. ladja iz serije 10, katerih gradnjo je prevzel »3. maj«.

V ladjedelnici »Uljanik«
v Pulju so pred kratkim začeli gradnjo do- slej največje ladje zgrajene v Ju- goslaviji. Ladja s 85.000 BRT je namenjena Indiji. Dve enaki ladji bodo nato zgradili v S. Splitu. Lad- je bodo zgradili ločeno v dveh delih in jih nato spojili v dve. Licenco podvodnega varjenja je ladjedelni- ca dobila od japonskega partnerja »Michibushi«
iz Yokohame. Ladja bo namenjena suhim razsutim tova- rom in tudi za prevoz nafte. Prve ladjo bodo morali dobaviti do kon- ca oktobra letos, ostali dve pa do konca l. 1970. S sistemom podvod- nega varjenja bodo v Pulju lahko zgradili ladje do 100.000 BRT.

V Pulju so pred kratkim splavili ladjo »Vladimir Koroletov«, 17. v seriji 20, katere je naročila sovjets- ka družba »Sudo Import«
iz Mo- skve. Ladje so dolge 159 m in mo- torji jim omogočajo hitrost 18 mor- skih milj na uro.



DA NANG. — Tudi časnikarji in fotografi so čestokrat žrtve vojne. Na sliki je fotograf Associated Pressa, ki ga je ranila granata južnovietnamskih osvobodilnih oddelkov. Fotograf, ki je nedaleč od ameriškega oporišča Da Nang izgubil oko, spremljata dva južnovietnamska vojaka na postajo za prvo pomoč

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

KOLESARSTVO

4. ETAPA DIRKE PO SARDINII

Med utrujenimi kolesarji zmagal Van Vlieberghe

Michelotto še vedno prvi na skupni lestvici

OLBIA, 26. — Tudi četrta etapa dirke po Sardiniji ni prinesla pričakovane zmage. Vse kaže, da so vzhodni poimenovanec priredil za prvo »preizkušnjo« leta preveč dobesedno in tako res le »sondirajo« svoje in tuje moči.

Veteranjska naporna vožnja v snežnem meteu je pustila danes na tekmovalnih posledice. Mnogi so bili še precej utrujeni, 8 se jih pa sploh ni javilo na startu. Kljub temu pa je bila vožnja dokaj hitra, kar pa je omogočalo poleg lahke proge tudi zelo lepo, skoraj spomladansko vreme. Vožnja je bila precej živahna in na sporedu so bili številni poskusi pobegov. Do tistega, ki je odlo-

čilno pomagal k razvoju dogodkov na današnji etapi pa je prišlo pri 104. km. Ušli so Polidori, Guerra, Carpenelli in Van Vlieberghe. Najpomembnejši član ubežne četverke je bil Polidori, ki je s tem sunkom v ospredje skušal spodnesti Michelotto s prvega mesta skupne lestvice. Toda Michelotto se je skupno s 13 drugimi vozači pognal za ubežniki in jim ni dovolil, da bi si nabrali prevelike prednosti. Medtem, ko glavina z vsemi najboljšimi vozači v svoji sredi sploh ni posegla v to bitko, je skušal Michelotto ujeti ubežnike in ko je že vse kazalo, da mu bo to uspelo se mu je vodilna četverica zopet izmuznila. V zadnjem naskoku je med ubežniki omagal

Carpenelli, med ostalimi tremi pa je Van Vlieberghe s lahkoto prehitel Polidoria in prvi prevzvil ciljno črto. Jutrišnja etapa bo imela dva dela: zjutraj od Olbie do Sassarija (133 km), popoldne pa od Sassarija do kraja Porto Torres (19 km) na kronometer. Takoj po prihodu na cilj se bodo kolesarji vkrcali na ladjo, ki jih bo prepeljala na celino.

Lestvica četrte etape:
1. Albert Van Vlieberghe (Bel.)
2. Polidori 4"
3. Michelotto 139 km dolgo pot od Nuora do Olbie v 3.21.7" (p. h. 41.463 km n.u.)
4. Guerra oba v istem času
5. Carpenelli 4" zaostanka
6. Durante 8"
7. Swerts (Bel.)
8. Milioni
9. Grassi
10. Colombo
11. Michelotto
12. Dalla Bona
13. Pezzardi
14. Vicentini
15. Chiappano in drugi v času Duranteja

Skupna lestvica:
1. Claudio Michelotto 14.23.55"
2. Polidori 50" zaostanka
3. Pezzardi 2.44"
4. Vicentini 4.49"
5. Guerra 4.51"
6. Swerts (Bel.) 5.32"
7. Durante 5.43"
8. Bellone (Fr.) 7.51"
9. Van Vlieberghe (Bel.) 12.28"
10. Grassi 13.08"
11. Colombo 13.30"
12. Biondi 13.44"
13. Basso
14. Ritter (Dan.) 13.54"
15. Adorni i.t.d.

NA «MLADINSKIH IGRAH»

Poleg Borovih košarkarjev tudi košarkarice Poleta

Nastop openskih košarkaric bo novost za slovenski zamejski šport

Po tri tedenskem premoru bodo mladi košarkarji spet nastopili in sicer na tekmovalni, ki ga organizira košarkarsko društvo Mivar, katerega voditelj je neustrašivi Attilio Frizzati. To tekmovalje bo v okviru prvega dneva mladinskih iger, ki so pod pokroviteljstvom CONI.

CONI organizira te igre predvsem zato, da bi vzbudili ljubezen do športa med mladino, po neuspehu na olimpijskih igrah v Meh-

hiki. Zato je razdelil igralce tudi v dve skupini in sicer v skupino A (v kateri lahko nastopajo igralci in igralke rojeni v letih od 1954 do 57) ter skupino B (1958, 1959 in 1960).

Kot smo že omenili organizira ta športni dan Mivar, čigar vodstvo je povabilo še tri druga društva in sicer: Bor (ki bo nastopil z dvema ekipama) Interclub iz Milja (ki je velika podružnica Mivarja) ter openski Polet. Ti dve zadnji društvi bosta tekmovali v ženski konkurenci.

Ce je že Bor znan v tržaškem košarkarskem krogu pa je prava novost Polet in ne samo kot društvo ampak tudi ker bo na tem tekmovalju predstavil prvo slovensko žensko košarkarsko ekipo. Zasluga gre predvsem mlademu trenerju Sergiju Tavčarju, ki je znal zbrati skupaj mlade Openke in vzbuditi med njimi ljubezen do košarke. Ekipa obvlada že dobro košarkarsko tehniko. Poleg tega je tudi dobro atletsko pripravljena. Edino vprašanje kako se bodo Openke obnesle, kajti za njih bo to prva tekma. Upajmo, da jim trener ne bo nagajala.

Borovci bodo nastopili z dvema ekipama. V skupini A bodo igrali igralci, ki so prvo leto naraščalniki. Gre predvsem za brata Hrvatitca, Deška, Barazutija ter Sošica. Tem se bodo pridružili med drugimi Francia, Milic in Tul. Na ta način bomo lahko videli kaj velja pravzaprav Borov naraščalci. Do sedaj so morali ti igralci nastopati proti starejšim nasprotnikom, tako da niso mogli pokazati svoje moči. V skupino B pa bo trener vključil mlajše igralce, kot so Valter Vatovec, Edj Kolbata ter Stojan Sancin. Tudi v to ekipo ima vodstvo zaupanje in računa na pozitiven rezultat. Vsekakor bo pravo besedo povedala tekma na igrišču v šoli na Greti.

— Jan —



Bor — Servolana: Fabjan je bil za ped. prekretek

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI V SPLITU

Jugoslavija - Švedska 2:1 (2:1)

Vsako moštvo je prevladovalo v enem polčasu - V 8' je sodnik Jugoslaviji razveljavil gol

V lepem sončnem vremenu sta se danes na igrišču Hajduka srečali v prijateljski tekmi nogometni reprezentanci Jugoslavije in Švedske, ki se pripravljata za nadaljevanje kvalifikacijskih srečanj za svetovno prvenstvo. V oboje-

stransko tehnično srednji igri na tekem, mokrem terenu je pred okrog 15.000 gledalci zmagala Jugoslavija, ki je imela lahko terensko premoč z 2:1 (2:1). Švedi so bili boljši v prvem, Jugoslovani v drugem polčasu. Jugoslovani so že v 8' dosegli prvi gol, ki pa ga je italijanski sodnik Angonesi iz Be-

netik pravilno razveljavil zaradi ofsajda. V 20' so Jugoslovani po Bjekovicu, ki je prodrl, dosegli prvi gol (1:0).

V 28' je Svensson ostro streljal v prsa vratarja Mutibarića, odbito žogo je prestreglo levo krilo Ejderstedt, njegov strel v vrata pa je Mutibarić uspešno zadržal. V obsejestranskih napadih, v katerih je bila opazna boljše tehnika Švedov, je Musmici v 32' ukanil Norqvista in Nordahla, ki mu je sel nasproti ter povisal na 2:0.

V 38' je izvrstni Mangansson prejel Građanina in Ramlijske ter iz 16-metrške razdalje ostro streljal v levi kot mreže. S tem golom je bil postavljen tudi končni rezultat tekme 2:1.

Najboljši Jugoslovani so bili Holzer, Cvek in Musmici, pri gostih pa Mangansson. Jugoslovani so nastopili brez igralcev Crvene zvezde, ki se danes vrača s svoje zimске turneje iz Južne Amerike. Videlo se je posebno pomanjkanje Džajlica na levem krilu. Pavlica iz Hajduka ga ni mogel uspešno zamenjati.

KOŠARKA

Pokal pokalnih zmagovalcev

Zmaga Olimpije

LJUBLJANA, 26. — V prvi osminki finala mednarodnega košarkarskega tekmovanja za pokal evropskih pokalnih zmagovalcev je v Ljubljani domača Olimpija premagala vzhodnonemško ekipo TSC iz Berlina s 101:73.

ODBOJKA

Dokajšen napor Celane za dosego zmage nad Borom

V ženski «B» ligi tri slovenske ekipe na prvih mestih - Bor v vodstvu v obeh mladinskih ligah

Pričakovana tekma med Borom in Celano je za nami. Gostje so gladko zmagali in dokazali, da so kot ekipa zelo homogeni kot posamezniki pa ne izstopajo. Celana se je zavedajoč važnosti te tekme že takoj v začetku potrdila in zaigrala s »polno paro«. Bor je zakolebal in je gladko prepustil prvi set. V drugih dveh setih pa so se morali gostje krepko potruditi, da so ugnali močan odpor Bora, ki je skušal na vse načine priti do veljave. To mu je tudi uspelo a ne do konca setov, kajti Celani je uspelo dohiteti gostitelje in jih nato premagati. Bor je s tem nastopom dokazal moč svojih posameznikov, medtem ko je, če jo primerjamo z igro Celane,

nekoliko šepala skupna igra. Razveseljiv je bil nastop mladega Starca, ki je uspešno kril igranje in tudi na mreži je opravil svoje. Pozna pa se mu še pomanjkanje izkušenj, a to bodo kmalu prišle. Še pohvala borovcem. Ko se nekateri neodgovorni navijači žalili nasprotno ekipo, so sami nastopili proti temu. Vsekakor športna poteza.

Gasilci so tudi uspešno zaključili to kolo. Gostili so ekipo CRDA in jo brez velikih težav premagali s 3:0. Za gasilce je sedaj važen še nastop v Padovi, kjer bo od tekme s Pagninom odvisno celotno prvenstvo.

Lestvica
Gasilci TS 16 14 2 46 15 28
Celana 16 14 2 44 18 28
Minelli 15 11 4 35 23 22
Pagnin 13 9 4 33 20 18
CIAM 15 7 8 29 29 14
Mazzoni 15 7 8 27 31 14
Bor 16 7 9 30 35 14
Scaiola 14 5 9 23 32 10
CRDA 16 1 15 12 47 2
Godioz 16 1 15 16 45 2

Prihodnje kolo:
Celana — Godioz
Scaiola — Bor
CIAM — Mazzoni
CRDA — Pagnin
Ravalić — Minelli

V ženski B ligi so v drugem kolu zabeležili kar tri enake rezultate. Vse tri tekme so se namreč končale s 3:2. V Pordenonu je Casagrande odpravil Bor in dokazal, da bo v tem prvenstvu ovira vsem šesterkam, ki se bodo srečale z njim. Bor je zaigral zadovoljivo a njegove igralko so zagrešile kopje banjalnih napak in podarile zmago domačinkam.

Na stadionu sta bili na sporedi kar dve tekmi. V prvi je Breg presenetljivo odpravil AGI, ki je do tedaj veljal za glavnega favorita.

TEDENSKI KOMENTAR

rita te skupine. Breg je odlično opravil svojo nalogo v obrambi, v napadu pa je uspešno prodiral proti zadržani obrambi belega zena. AGI je pod Bregovim pritiskom popustil in njegova igra ni bila tako blesteča kot na turnirju Bora, kjer so Goritanske pričale o svoji moči vse prisotne. S ta zmago si je Breg zagotovil vodilno vlogo v tem prvenstvu.

Sokol in Zarja sta se pomerila s svojimi mladimi silami. Edina izkušena igralka je bila na strani Sokola in to je bilo odločilne važnosti za izid tekme. Zavadilova je svoji ekipi dala tak začetek, da je kljub odstopnosti Sva-

bore zaigrala zadovoljivo. Zarja je v četrtem setu napravila zmago. Pri stanju 2:1 v njeno korist in pri vodstvu s 13:11 so Bazovke pripravile dva servisa, ki sta bila odločilna:

Lestvica
Breg 1 1 0 3 2 2
Sokol 1 1 0 3 2 2
Bor 2 1 1 5 3 2
AGI 2 1 1 5 4 2
Casagrande 2 1 1 4 5 2
Zarja 2 0 2 2 6 0

Prihodnje kolo:
Bor — Breg
Zarja — Casagrande
AGI — Sokol

V mladinskih prvenstvih sta ekipi Bora še vedno nepremagani. Moki so sicer že zaključili svoje prvenstvo, medtem ko se bo ženski deji zaključil komaj 13. marca.

Mladinke Bora so odpravile tudi zadnjega svojega nasprotnika. OMA je sicer na drugem mestu lestvice in dobro kljubuje vsem ekipam, ker ji sodniki priznajo. OMA sicer goji zelo postrvovalno in tudi inteligentno igranje, ima pa prstno tehniko, ki je zelo slaba in pri tem bi morali sodniki uporabljati nekoliko ostrejši kriterij.

Izidi prvenstva mladink:
OMA — Zarja 2:0
OMA — Sokol 2:1
Zarja — Breg 2:0
OMA — FARI 2:0
Bor — OMA 2:0
Sokol — Zarja 2:1
FARI — Breg 2:1

Lestvica
Bor 5 5 0 10 0 10
OMA 6 5 1 10 4 10
Sokol 4 2 2 5 5 4
Zarja 5 2 3 5 6 4
FARI 7 2 5 5 11 0
Breg 5 0 5 10 1 0

Izidi prvenstva mladincev:
Bor — Kras 2:0
Kras — Breg 2:0
Bor — Breg 2:0

Lestvica
Bor 4 4 0 8 0 8
Kras 4 2 2 4 4 4
Breg 4 0 4 0 8 0
f.v.

NOGOMET

Nekaj sinočnih nogometnih izdov:

Pokal evropskih prvakov
V Bratislavi: Spartak Trnava (CS SR) — AEK Atene (Grčija) 2:1
V Manchesteru: Manchester United (Anglija) — Rapid Dunaj (Avstrija) 3:0

Sejemski pokal
Ujpest Dozsa (Madžarska) — Legia Varšava (Poljska) 2:2.

Pavla Hočevar

POT SE VIJE

26.

Spomini

Koliko časa je bilo tudi treba, da smo se živlele v navade in duše otrok, v utrip mesta in slovenskega življa in njem, pa tudi v odnos med Slovenci in Italijani! Kako naj učitelj uspešno poučuje domoznanstvo in vse tiste predmete, ki naj jih po pedagoških načelih povezuje in ponazarje v njihovem odnosu do šolskega kraja in okoliša, če tega podrobno ne pozna, če ne čuti zanj osebne prizadetosti!

Vendar je imelo nastavljanje nedomačega učiteljstva tudi svojo dobro stran. Naj so bili domači učitelji še tako sposobni za svoj poklic v domačem kraju, jim vendar priznani profesorji slavisti na koprskem in goriskem učiteljsku niso mogli med študijem privzgojiti pristnega duha slovenskega jezika. Učitelji na slovenskih občinskih šolah so si res prizadevali za čistost jezika, zlasti za odpravljanje tujk; marsikdo pa se ni zavedal, kako pogosto je bila njegova slovensčina še prepojena z duhom italijanskega jezika, zlasti s stilističnimi posebnostmi in s tistim neslovenskim stavčnim poudarkom, ki je tako značilen za dikcijo italijanskega jezika. Sloja in dikcije se skoraj ne moreš priločiti, oboje si prilastiš šele pri vsakdanjem običajanju z ljudmi iz takih predelov, kamor ne sega vpliv tujega jezika. Italijanska je kot lep, lahek in izrazno natančen jezik tako prepoln govornice našega Primorja, da se včasih še priznan pisatelj ali govornik ni zavedal svojih jezikovnih spodrsiljav. Res je, da dajejo dialektične primese pisateljevemu jeziku tu in tam izrazito barvitost, vendar se moramo posebno pri pouku zavedati, da je knjižna slovensčina samo ena, čeprav se v še tako kultiviranem pogovornem jeziku nujno razodevajo odmevi narečij, lepi ali zili. Za obstoj pravilne slovensčine niso

nevarne tujke, saj se jih splošno takoj zavemo, poguben je le tuj, izumetničen duh, ki neopazno a vztrajno še pogosto preveča naš knjižni in pogovorni jezik.

V šoli na Kranjskem smo se pri obravnavi jezika ustavljali večinoma ob slovniških napakah. Ko sem spoznala tržaško narečje, sem kmalu ugotovila, da ne bo za nego materinščine najvažnejša slovnična, veliko bolj bo potrebno izpopolnjevati jezik glede na tujke, na stilistiko in dikcijo, na slabe strani narečja.

Spirva sem samo opozarjala deklice, kaj je katera povedala napačno, in sem jim popravljala. Kako so bile srečne, ko so same zalotile součenko ali celo sebe pri že znani napaki! Otroci so večinoma že »poznali« italijanski dialekt, posebno deklice iz delavskih družin. Tujke besede so seveda takoj opazile, težko pa so dojele nepravilnost nekaterih fraz, ki so bile na videz lepo slovenske. Spominjam se še, kako težko jim je bilo dopovedati, zakaj je vsako-toliko se zmotim napačno, saj je vendar tako lepo prevedeno iz italijanske: ogni tanto. Ko so slišale, da se pravilno lahko reče: od časa do časa, zdaj pa zdaj, kdaj pa kdaj, tu in tam, večkrat, so se kar kosale, katera se bo prej domislila napačnega stavka s to frazo in jo lepše popravila. Prav tako jezikovno spretnost so kazale pri popravljanju drugih vsakdanjih fraz, kakor: delati družbo, končati pisati... Pri takih ustnih in pismenih obravnavah sem lahko ugotavljala, katero poglavlje iz slovnice, pravopisa ali narečja je treba najbolj temeljito obravnavati, kateri berilni sestavek bo zdaj najprimernejši, katera deklica je ali ni nadarjena za jezik 1. p. Če so bili morda po eni strani nekateri predmeti prizadeti zaradi prevelikega poudarka na jeziku, pa se pri drugih predmetih duševno obzorje velikomestnih otrok v marsičem ni moglo primerjati s skromno razgledanostjo naših podeželskih učencev.

Cudila sem se, kako so se stariši v Trstu zanimali za napredek otrok. Skušali so jim pomagati, nadzorovali so jih pri domačih nalogah, hodili vpraševat v šolo, pripovedovali so učitelju o slabih straneh otroka in prosili pomoči. Nekateri starši so tudi že večje otroke redno spremljali v šolo in pred vrati v razred prijazno pokimali učitelju v pozdrav. Tako je moje učenko Ireno sleherni dan spremljal



Cirilmetodova šola pri Sv. Jakobu, sedaj tiskarna Primorskega dnevnika in drugi prostori

oče, ki se mi je bil predstavil kot zaveden Slovenec, čeprav je rekel, dopisuje tudi v lokalne italijanske liste in je pri Edinosti je priložnostni poročevalec. Nekoč stopi v razred in mi začne recitirati:

«Ireno je rodila moja žena, mati ji pa ni, njena mati ste vi, vi jo vzgajate pa mojih principih... Hvala vam!»

Mož je bil malo okajan kakor že večkrat — bogvarju da bi mu bila jaz vzgajala hčerko po njegovih načelih. Deklica je res lepo napredovala. Kazala je tudi nekaj pisateljskega daru, kar je najbrž moral oče že zaslediti. Odlikovala se je tudi pozneje v italijanskih šolah. Vedno smo se zanimali za izredno dobre učence z upanjem, da bomo z njimi res kaj pridobili za našo stvar. Izvedela sem, da se je Irena nazadnje le usmerila po nekdanjih očetovih načelih: preselila se je kot avtorica plehkih podlistkov v drugorazrednih italijanskih revijah in je v bohemskih pustolovčinah kmalu oslabela ter še premlada prehodila svojo življenjsko pot do konca — brez koristi za našo narodno stvar...

...

Ciril-Methodove šole v Trstu so se neprisilovano lepo razvijale. Družba je imela pred vojno že štiri ljudske šole, dve pri Sv. Jakobu in dve na Acquedottu. Leta 1912 je sezidala krasno stavbo pri Sv. Jakobu. Tam sta dobili učne prostore obe šoli, dekliška osemrazrednica in deška petrazrednica, ki se je v nekaj letih razvila do osmega razreda oziroma v meščansko šolo. Isto pot sta šli tudi šoli na Acquedottu, dekliška in osemrazrednica in deška v petrazrednico. Vse te zasebne šole so imele pravico javnosti.

Med učenci so se prevladovali otroci iz delavskih družin, vendar so posebno na Acquedottu vpisovali svoje otroke tudi uradniki, uslužbeni, trgovci, gostilničarji, obrtniki. Med Slovenci je bilo vedno več gospodarsko samostojnih ljudi, srednjih in višjih uslužbenecv po uradih in zasebnih podjetjih in po bankah. Tako smo že začeli izgubljati občutek, ki so nam ga Italijani toliko let veepljali: da pripadajo Slovenci samo nižjemu, podrejenemu razredu.

(Nadaljevanje sledi)